

utat az önzetlen munkában találta meg. Példájával szigorú önvizsgálatra és ennek eredményeként egy egyetemes és átfogó nemzeti megújulás elindítására sarkallt.” (4. o.)

Rendhagyó könyvismertetésünk ebből a „kincsből” szeretne valamit bemutatni, ennek a kincsnek a fényét szeretné felvillantani. Mi az a kincs, ami ma is erőt adhat nekünk? Mit érdemes Kispartii Jánostól megtanulnunk?

A könyvet végigolvasva elsősorban az alábbi pedagógiai gondolatait kellene végiggondolnunk: Az iskolai nevelés célja az önállóságra szoktatás; az önmagában és az önmagáért értékes erkölcsi érték ismerete, elismerése és az aszerinti szép élet (14. o.).

Mint osztályfőnök minden diákját alaposan ismeri, nemcsak fegyelmet tart, hanem az egyéni értékek biztos ismeretében céltudatos munkát is végeztet (17. o.).

Az iskolák uniformizálása komoly pedagógiai és társadalmi értékek elrnyesztését vonja maga után (25. o.)

Az iskolát mindenek fölött a szellem munkáló helyének tartotta (47. o.).

Külön érdemes megszívlelni azt, amit Kispartii a pedagógusokkal szemben támasztott követelményekről vall:

A jó tanár tulajdonságai: hivatásszeretet, tudományos műveltség, mely a tárgyismereten kívül filozófiai és pedagógiai ismeretekre is terjedjen ki, didaktikai készség, és ez nemcsak abban áll, hogy ismeri azt a lelki folyamatot, mely a tanuló lelkében végbemegy, miközben ismeretekre tanítja. De didaktikai készsége nemcsak ilyen ismeretek összessége, ennél jóval több van benne: intuíció, mellyel felfogja a gyermeki lélek egészét, van invenció, amely leleményesebb teszi a közlésben, s van spontaneitás a kellő módon tenni, tanítani (54. o.).

Mint a szerző a továbbiakban írja: Kispartii János „Rámutat arra, hogy a tanári személyiség az iskolai nevelőmunka nélkülözhetetlen tényezője, és hogy a tanári személyiség mint a legnemesebb értékekből alakított étosz, a tanuló értékérzésének legbiztosabb szítója, erősítője” (54. o.).

Talán az egyik ma is legfontosabb pedagógiai kérdésre az alábbi módon világít rá:

„A villamoskocsi vezetőjének is nagy felelősséggel járó foglalkozása van. De hogy kinek az egyénisége felel meg a jó kocsivezető követelményeinek, azt aránylag egyszerű pszichoanalitikai vizsgálattal meg lehet állapítani. Viszont azok a lelki képességek és egyéb tulajdonságok, amelyeknek a tanárban meg kell lenniök, nem egyszerű lelki tények, hanem értékek hordozói. Éppen ezért a tanári személyiségben sokkal több van, mint amennyit a pszichológiai analízis kezdetleges módszereivel meg tud állapítani” (54. o.).

És végül: valódi példaként állhat előttünk Kispartii János személyisége, akiről megtudtuk, hogy elsősorban az alábbiak jellemezték:

szenvedélyes vitakozási kedv, gyötrő olvasási vágy, munkaszeretet, önzetlen munkavállalás, jó szervezőképesség, makacs célratörés, jó szónoki képesség.

Amikor tankerületi főigazgató volt:

... mintha csak a törvény és a rendelkezések megszemélyesítője lett volna. Szeme szűrőssá, tekintete számonkérővé vált, s mint valami eleven lelkiismeret járt-kelt az iskolában. Csakugyan az állam tekintélyét képviselte... Igaz, hogy a fémunkát könyörtelenül leleplezte és elítélte, de szeme mindig meglátta a jó munkát, és szívesen ünnepelte” (47. o.).

Munkáját hivatásnak tekintete, melyről a következőket tartotta: „nincs pálya, amelynek ne volna elsőrangú követelménye a jellem, a megbízhatóság, lelkiismeretesség, pontosság, emberiség, szociális érzés s más erkölcsi tulajdonságok. A hivatás ... erkölcsi fogalom is, csak az erkölcsi érzülettel végzett munka az igazi hivatásos munka” (63. o.).

Kispartii János jó pedagógus, igazgató, tankerületi főigazgató volt, mindig meglátta a kor igazi szenzációját, az újat, de érte nem dobta el a bevált régit, ha az még mindig jobbnak bizonyult.

A kötetet Oláh János által összeállított bibliográfia egészíti ki, amely nemcsak Kispartii könyveit és tanulmányait, hanem gimnáziumi tankönyveit is tartalmazza.

Oláh János: Kispartii János, OPKM, Bp. 1992. 73. o.

KESZTYÜSNÉ DR. DOBOS KATALIN – DR. PITRIK JÓZSEF

Juhász Gyula Tanárképző Főiskola
Szeged

Nyári időtöltés hasznosan

A JGYTF Technika Tanszéke már több éve rendez 10–14 éves gyermekek számára szaktáborokat. Ezekbe a jelentkezés önkéntes, minimális részvételi díj befizetésével.

A több éve meglévő számítástechnika-technika témájú szaktábor mellett az elmúlt nyáron (1992) háztartásgazdálkodás-technika orientációját is meghirdettünk. A háztartásgazdálkodás választását egy-

részt az indokolta; hogy a diákok ilyen irányú ismeretei még fejlesztésre szorulnak; másrészt a társadalmi igény és az érdeklődés is egyre jelentősebb ezen a területen. Ugyanakkor el kell mondanunk azt is, hogy a mai kor aktív gyermekei szívesen kapcsolódnak be olyan nyári programokba, melyek nemcsak az idő a szó szoros értelmében vett eltöltésére vagy kifejezetten szórakozásra irányulnak, hanem egyúttal könnyed, nem kötelező formájú, szabadabb, de érdeklődésüknek megfelelő ismeretszerzést is szolgálnak.

A tábor egy-egy hetes volt június végén. A gyerekek szegediek vagy a környező kisebb településekről bejárók közül kerültek ki. Minden jelentkezőt szívesen fogadtunk. Szakprogramot 8-14 óráig szerveztünk, kötött, de viszonylag mégis szabadabb formában, mint ahogy az az általános iskolában megszokott. Biztosítottunk egyúttal a gyerekek számára étkezési lehetőséget (tízórai, ebéd), mely a szülők szempontjából is előnyös volt. A szaktáborok foglalkozásait főiskolai oktatók, gyakorló pedagógusok; meghívott előadók, ill. főiskolai tanárjelöltek vezették.

A programok néhány témaköre a teljesség igénye nélkül a következők voltak:

Számítástechnika-technika csoport:

- gépi programozási alapok,
- adatbázis kezelés,
- grafikai problémák, feladatok,
- IBM szövegszerkesztők,
- CNC robottechnika,
- elektronikus játékok,
- közlekedés játékosan.

A háztartásgazdálkodás-technika csoport:

- gazdálkodás idővel, pénzzel, energiával,
- a korszerű és egészséges táplálkozás,
- újszerű konyhatechnika,
- alkalmi konyhaművészet,
- virágok a lakásban, virágtálak készítése,
- kisállatok környezetünkben,
- környezeti katasztrófák és érdekességek.

A jelentkező gyermekek egy kis része szülői ráhatásra, de többsége ösztöne érdeklődéssel jött, s ez a tevékenységekbe való bevonhatóságukban is megmutatkozott. Mivel koruk (10-14 év!) és így alapismereteik is különbözőek voltak, a foglalkozások során szinte általános volt a differenciált munkaforma biztosítása. Erre a maximális 12 fős csoportlétszám, alkalmanként több oktató jelenléte lehetőséget biztosított. (Egyéni ismeretszerzés szempontjából ez jónak mutatkozott.) Nyilvánvalóan adottak voltak olyan feladatok is, melyeket párosával, végeztek el a gyermekek elegendő elméleti és gyakorlati információ birtokában, valamint megvolt az állandó kontroll, ill. korrekciós lehetőség is. A feladatok nehézségi foka a fokozatosság elvének megfelelően változott. A háztartásgazdálkodáshoz kapcsoltan természetesen elengedhetetlen volt a legmodernebbnek számító konyhatechnikai eszközök (Pl. zepeter, mikrohullámú sütő...) gyakorlatbeli megismerése, azok kipróbálása is. A foglalkozások légköre igen jónak volt mondható. Az ilyen és hasonló jellegű szaktáborok nem akarják átvállalni a közoktatás feladatait, de mindenképpen szeretnének segítő kezet nyújtani a többet tudni vágyó, érdeklődő gyermekeknek ismereteik bővítéséhez. Ebben a naptári évben is tervezzük hasonló témájú szaktáborok indítását, de bármilyen technikához-háztartásgazdálkodáshoz kapcsolódó általános iskolás gyerekek számára szervezhető tanfolyam tartására is nyitottak vagyunk.

Reméljük, tevékenységünkkel hozzájárulhatunk ahhoz, hogy a közeljövő felnőttei közül legalább néhányan már egy „morzsával” több kedvvel és tudással rendelkezzenek az új eredmények, ismeretek begyűjtésében.

*

Kiadja a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola

Szerkesztőség: 6701 Szeged, Boldogasszony sugárút 6. Telefon: 310-244

A lap kiadói gondozását a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola

Szakszervezeti Bizottsága látja el.

A kiadásért felel: dr. Siposné dr. Kedves Éva

Kiadóhivatal: 6725 Szeged, Szent Ferenc utca 25. Telefon: 310-122

Évente 5 alkalommal jelenik meg. Évi előfizetési díja: 200 Ft.

A címlapot tervezte: Fischer Ernő

Megjelent: 5700 példányban

93-364 - Borgisz Kft., Szeged

Felelős vezető: Martonosiné Cséret Brigitta ügyvezető